

neverdig tilbake i forhold til høstning ved havrens blomstring. Det er selvsagt også andre hensyn enn disse man må være opmerksom på ved høstningen av grønnfåret. Er det brukt som dekkset til engplantene ved attlegget, må det tas så tidlig at gjenlegget ikke skades av grønnfåret, og at grønnfår ikke blir stående så lenge utover høsten at engplantene ikke får vokse til noget mot vinteren.

Grønnfåret tørkes på hesje eller pinnestaur. Det må være godt tørt før det innkjøres. Er det erterblanding, vil grønnfåret ha lett for å ta skade dersom det ikke er tørket svært godt ute. En grønnfårhesje må gjøres slik at det som blir lagt på nederste tråd ikke kommer til å berøre marken noget videre. Dersom det er isådd frø, vil dette lett «røytes» ut under en hesje hvor grønnfåret ligger helt ned på marken. Ved å få nederste tråd godt op vil man få bedre tørk på det. Best er visstnok å bruke dobbelthesje for den nederste tråds vedkommende.

For havrens vedkommende vil denne på enkelte steder, særlig Østlandet, bli angrepet av havrelus. I slike høve vil bygg være å foretrekke i blanding med erter. I Trøndelagen har vi og havrelusen enkelte år, men den gjør sjelden nogen større skade.

På mosemyr går grønnfåret ganske bra når denne som til eng blir sand- eller leirkjørt og ellers kalket og gjødslet og smittet. Men avlingene vil som regel bli noget lavere enn på grasmyr.

(Forts.)

MYRUNDEKSØKELSER I TRØNDELAG.

Av ingeniørkjemiker O. Braadlie,
sekretær i Trøndelagens Myrselskap.

SIDEN 1924 har Trøndelagens Myrselskap i første rekke arbeidet med myrundersøkselser. Hensikten med disse undersøkselser har vært først ved kartlegging og bonitering å få greie på myrarealenes størrelse, høide over havet, dybde- og heldningsforhold og undergrunnens beskaffenhet, og dernæst ved kjemiske analyser av prøver uttatt under kartleggingen å få klarhet over myrenes sammensetning. Derigjennem vil man kunne få et grunnlag for vurdering av myrene m. h. t. den beste anvendelse, enten som brenntorv- eller torvstrømyr eller om de egner sig best til opdyrking eller skogplanting.

Efter hvert som undersøkselsene skrider frem, vil man på denne måte få en oversikt over de myrarealer som forefinnes og et grunn-

lag for disses anvendelse. De erholdte resultater blir stillet til disposisjon for interesserte, og Myrselskapet har hatt den glede at flere av de undersøkte myrer nu er under kolonisasjon.

Myrrealene i Sør- og Nord-Trøndelag fylker er store. Ifølge landsskogtakseringen er det under tregrensen vel 5 mill. dekar (mål) myr i disse to fylker. Trøndelagens Myrselskap har således nok å ta fatt på.

Siden 1924 er det av Myrselskapet undersøkt en rekke myrer i disse to fylker, både av myrer ute i sjødistriktene og lengere inne i landet. Da det ikke tidligere her i landet er foretatt noen sammenhengende undersøkelser av denne art, turde de erholdte resultater og analysedata ha noen interesse også utenfor den mere snevre krets som arbeider med myrenes utnyttelse.

Av de undersøkte myrforekomster i *sjødistriktene* danner de undersøkte myrer på *Hitra* det største område. På grensen mellom Sandstad og Kvønnvær herreder ligger myrene Skomfossørene, Sings- og Havmyrene på tilsammen 11,083 da. i en høide over havet på 60—85 m. Fjellgrunnen er på denne del av *Hitra* dioritt, og her og der utover myrene stikker fjellgrunnen op som rabber og avslitte mindre knatter. Myrene får således en noe opsplittet form.

Under kartleggingen er det uttatt prøver til kjemisk analyse. Disse prøver er uttatt som gjennemsnittsprøver fra myrens overflate og ned til bunnen. Analysene er utført ved Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim, og analyseresultatene fra disse myrer er sammenstillet i tabell 1.

Plantebestanden viser at disse myrer er av noenlunde ensartet beskaffenhet, kun med noen variasjon efter det utviklingstrin som myren står på. Skomfossmyrer har følgende plantebestand*): Rikelig bjørnskjegg, kvitmose, ikke tuer, men rikelig av denne mellom bjørnskjeggplantene, nokså meget rome, og spredt finnes brunmose, gråmose, starr, røslung, dvergbrk, krekling o. a. Myrtypen kan kalles bjørnskjeggmyr, da denne plante er den dominerende. Denne myrtype formulerer noe sent, men flere av de uttatte prøver viser at formuleringen allikevel er kommet ganske langt.

Askegehalten er i noen av prøvene særlig høi, optil 29 %. Dette beror på at enkelte steder er den nederste del av myren blandet med noe leir og sand, og da prøvene er tatt fra overflaten til bunnen, gir denne innblanding sig til kjenne i askegehalten.

Kvelstoffinnholdet er middels, omtrent som vanlig for blandingsmyrer eller overgangsmyrer (starrrike mosemyrer).

Kalkinnholdet er for et par av prøvene tilstrekkelig for dyrking, og reaksjonen er da også for disse prøver ganske høi, pH — 5,9. For de fleste av prøvene er dog kalkinnholdet mindre og pH lavere, så det behøves kalking.

*) Bestemt av myrkonulent Hagerup, ca. 300 m. syd for gården Skomfoss.

Dybden på myren er bestemt ved en rekke borer, ialt er det tatt ca. 1000 borehull på disse myrer. For Skomfossmyren er myr-arealene for de forskjellige dybder følgende:

Fra 0 m. til 1 m.	846 da. tilsv. 35,2 %
» 1 m. til 1,5 m.	710 da. » 29,5 %
» 1,5 m. til 2,0 m.	285 da. » 11,8 %
» 2,0 m. til 2,5 m.	235 da. » 9,8 %
Over 2,5 m.	330 da. » 13,7 %

Tils. 2406 da. tilsv. 100 %

Det fremgår herav at ca. $\frac{1}{3}$ av arealet eller omkring 1600 da. har en større dybde enn 1 m. Ved boringene har det videre vist sig at ca. $\frac{2}{3}$ av myrarealet har som undergrunn sand og leir, og for ca. $\frac{1}{3}$ går myren helt ned på fjellet. Det er særlig den grunneste del av myren som går helt ned på fjellet.

Av det som foran er nevnt fremgår at den største del av Skomfossørene må ansees som godt skikket til opdyrking. Myren er en av de beste til dette øiemed av de myrer som finnes ute i sjødistriktene.

På *Singsmyrene* og *Havmyrene* er plantebestanden noenlunde den samme som for Skomfossmyren. Gjennomgående er det noe mindre bjørnskjegg, og på enkelte partier er det mere mose. På enkelte partier er det helt mosemyr som vil kunne anvendes til torvstrø.

Prøvene 10, 11, 12, 13, 14, 16 og 17 fra Ytre Havmyr er tatt fra den del av myren som ligger nærmest Skomfossørene, og viser sig å ha omtrent samme sammensetning som denne. De øvrige prøver fra Ytre Havmyr og prøvene fra Indre Havmyr viser at disse myrer er mere kalkfattige og inneholder mindre mineralske bestanddele. Kvelstoffinnholdet er også noe lavere og reaksjonen er sterkt sur. De fleste prøver er mindre vel formuldet, og en del av prøvene består av torvstrømateriale.

Prøvene fra *Singsmyren* inneholder noe mere både av mineralske bestanddeler, av kalk og av kvelstoff. For et par av prøvene er sannsynligvis kalkinnholdet tilstrekkelig til dyrking. Denne myr viser sig i det hele tatt å være omtrent som Skomfossmyren, dog er formuldingen gjennomgående noe mindre.

Myrarealene til de forskjellige dybder er for *Sings-* og *Havmyrene* bestemt til:

Fra 0 m. til 1,0 m.	3400 da. tilsv. 39,2 %
» 1,0 m. til 1,5 m.	2501 da. » 28,8 %
» 1,5 m. til 2,0 m.	1014 da. » 11,7 %
» 2,0 m. til 2,5 m.	862 da. » 9,9 %
Over 2,5 m.	900 da. » 10,4 %

Tils. 8677 da. tilsv. 100,0 %

Tabell 1. *Analysen av prøver fra Skomfossørene, Sings- og Havmyrene.*

Nr.	Dybde m.	Litervekt gram		pH.	I vannfri jord			Innhold pr. da. til 20 cm. dyp		Anmerkning
		rå	luft- tørr		Aske o/o	N. o/o	CaO. o/o	N. kg.	CaO. kg.	
<i>Skomfossørene.</i>										
1	1,0	1050	240	4,40	11,0	1,250	0,386	508	157	Vel formuldet
2	0,5	940	170	5,91	16,2	1,582	2,059	484	630	—>—
3	2,0	1150	210	5,08	24,5	1,929	0,220	738	84	Nogenl. vel formuldet
4	1,5	993	230	4,67	11,0	1,934	0,404	456	95	—>—
5	0,5	1460	280	4,29	4,2	1,451	0,270	738	137	Mindre vel formuldet
6	1,0	960	170	4,82	4,9	1,691	0,511	521	157	Vel formuldet
7	3,0	875	175	5,90	29,3	1,682	1,593	535	506	—>—
8	2,0	1258	114	5,31	10,7	1,837	0,506	356	98	Nogenl. vel formuldet
9	1,5	1037	225	5,41	23,3	1,694	0,368	696	151	Mindre vel formuldet
<i>Ytre Havmyrene.</i>										
10	1,0	1047	248	4,91	26,3	1,458	0,361	673	164	Mindre vel formuldet
11	1,5	1062	260	4,82	28,6	1,439	0,387	690	186	—>—
12	1,5	1096	360	5,24	58,0	1,036	0,361	702	246	Nogenl. vel formuldet
13	1,0	1000	182	6,14	18,2	1,355	1,264	452	422	—>—
14	1,0	1100	345	5,95	61,4	2,039	0,327	1343	215	—>—
16	1,0	1032	160	6,28	15,4	1,985	1,584	574	458	Vel formuldet
17	2,5	1022	156	5,12	16,3	1,902	0,411	542	117	Mindre vel formuldet
18	2,0	961	76	4,70	3,5	1,346	0,293	180	39	Lite form. Mosemyr. Torvstrø
19	2,5	1009	146	4,32	2,6	1,540	0,172	396	44	Mindre vel formuldet.
20	2,0	986	146	4,48	2,6	1,348	0,221	352	58	Delvis mosemyr.
21	1,5	982	150	4,44	3,9	1,851	0,088	480	23	Nogenl. vel formuldet
22	1,5	957	133	4,67	9,7	1,727	0,105	397	24	Mindre vel formuldet
23	2,0	951	147	5,25	14,8	2,661	0,730	701	192	—>— Delv. mosem. Nogenl. vel formuldet

Indre Havmyrene.

24	2,5	905	122	4,37	16,7	1,603	0,169	350	37	Mindre vel formuldet Delvis trovstrø	
25	2,0	934	133	4,99	3,0	1,716	0,187	404	44	Nogenl. vel formuldet	
26	4,0	950	125	4,70	2,2	1,464	0,257	323	57	Vel formuldet	
27	2,0	857	121	4,77	13,1	2,033	0,136	439	29	Nogenl. vel formuldet	
28	1,0	955	110	5,62	8,8	2,102	0,631	411	123	Mindre vel formuldet	
29	3,0	899	128	4,51	2,1	1,168	0,319	264	72	Vel formuldet	
30	3,0	930	90	4,48	3,5	1,919	0,233	307	37	L. form. Delv. mosem.	
31	3,0	957	100	4,99	2,5	1,313	0,257	232	45	Bl. vel form. og mosem.	
32	2,0	933	100	5,15	2,4	1,531	0,294	227	51	Helt mosem. Torvstrø	
33	3,0	950	123	4,54	2,7	1,628	0,146	357	32	Nogenl. vel formuldet	
34	3,5	974	141	4,30	23,2	1,301	0,388	329	98	—»—	
35	2,0	1000	136	5,17	11,3	2,044	0,528	500	129	Vel formuldet	
<i>Singsmyren.</i>											
36	1,5	965	183	5,08	4,7	1,801	0,719	572	228	Vel formuldet	
37	1,0	1057	200	5,83	21,3	2,184	1,241	786	447	Mindre vel formuldet	
38	3,0	1058	167	4,61	3,9	1,541	0,323	459	96	Nogenl. vel formuldet	
39	1,0	1020	147	5,88	17,9	2,039	1,544	549	405	—»—	
40	3,0	1047	167	5,08	10,2	1,930	0,482	567	138	Vel formuldet	
41	2,0	1050	200	4,58	3,4	1,258	0,319	449	118	—»—	
42	2,5	1055	211	4,56	23,2	1,886	0,205	728	79	Nogenl. vel formuldet	
43	1,0	1008	150	4,65	8,4	2,105	0,253	567	68	—»—	
44	3,0	1021	179	4,86	30,4	1,114	0,585	357	188	—»—	
45	1,0	1260	590	5,90	78,2	0,614	0,111	692	125	Mind. vel form. Sandh.	
46	0,5	1045	274	5,74	37,4	2,226	0,327	1129	166	Nogenl. vel formuldet	
47	0,5	1090	324	5,51	39,4	1,777	0,272	1076	165	—»—	
48	1,0	1050	220	5,10	25,0	1,881	0,327	768	133	—»—	
49	3,0	991	158	5,01	12,8	1,473	0,454	425	131	—»—	

For Havmyrene består undergrunnen av ca. $\frac{1}{4}$ sand og leir, ca. $\frac{3}{4}$ av fjell. For Singsmyren består undergrunnen av ca. $\frac{1}{2}$ sand og leir, ca. $\frac{2}{3}$ av fjell.

Av disse myrer vil den del av Singsmyren som er tilstrekkelig dyp, være brukbar til opdyrking, og likeledes den del av Ytre Havmyr som ligger nærmest Skomfossørene. For øvrig er Havmyrene av dårligere kvalitet som dyrkingsjord betraktet. Derimot finnes der på denne adskillig torvstrø, likesom der på Skomfossørene finnes en del brenntorv.

For eventuell kolonisasjon må det bygges vei til feltet. En forbindelsesvei tvers over Hitra fra Grefsnes til Laksåvik (ca. 15 km.) vil passere gjennom feltet.

Ved siden av de foran nevnte store myrarealer på Hitra er det også undersøkt følgende mindre myrer:

Kovavassmyren i Kvennvær herred. Størrelse 176,6 da. H. o. h. fra 0—10 m.

Hammerstadmyrene i Hitra herred og myr i Filfjord almenning, Fil-lan herred. Størrelse 743,1 da. H. o. h. fra 120—150 m.

Strømsdalsmyrene i Hitra herred. Størrelse 1197 da. H. o. h. fra 36—127 m.

Analysedata fra disse 3 myrer er sammenstillet i tabell 2.

Tabell 2. Analyser av prøver fra Kovassmyren, Hammerstadmyrene og Strømsdalsmyrene på Hitra.

Nr.	Dybde m.	Littervekt gram		pH.	I vannfri jord			Innhold pr. da. til 20 cm. dyp		Anmerkning
		rå	luft- tørr		Aske o/o	N. o/o	CaO. o/o	N. kg.	CaO. kg.	
Kovassmyren.										
1	2,5	1032	171	5,46	10,0	1,793	2,250	536	672	Nogenl. vel formuldet
2	0,5	814	176	5,67	4,2	2,633	1,373	819	427	—>—
3	1,0	974	158	5,27	16,3	2,416	1,016	676	284	—>—
4	3,0	1008	293	4,94	54,1	1,021	0,593	558	293	—>—
Hammerstadmyren.										
1	3,5	996	140	5,17	12,4	1,611	0,197	403	49	Nogenl. vel formuldet
2	2,0	1102	308	5,29	53,0	1,015	0,154	589	89	—>—
3	2,0	1065	200	5,13	30,7	1,529	0,962	558	351	Vel formuldet
4	3,0	978	158	5,17	3,7	1,409	0,762	396	214	Nogenl. vel formuldet
5	2,0	1033	258	4,94	41,5	1,389	0,326	667	156	—>— Litt mose
6	3,0	1242	519	5,41	73,6	0,718	0,267	716	267	—>— Sandbl.
Strømsdalsmyrene.										
1	3,0	974	119	5,4	9,8	2,004	1,469	413	303	Nogenl. vel formuldet
2	2,2	1120	293	4,6	51,7	0,953	0,238	514	128	Mindre vel formuldet
3 a	1,5	960	135	4,8	3,7	1,279	0,559	305	133	—>— til 1,5 m.
3 b	3,0	1044	156	4,8	10,0	1,882	0,541	469	135	—>— 1,5—3,0 m.
4	1,9	1000	202	4,9	31,6	1,735	0,498	629	181	—>—
5	2,0	976	140	4,3	3,5	1,668	0,183	411	45	Nogenl. vel formuldet
6	1,6	1000	174	4,2	6,6	1,447	0,182	444	56	—>—
7	3,0	968	128	4,7	5,7	1,316	0,523	307	118	Vel formuldet
8	3,0	1000	141	4,7	11,0	1,917	0,667	461	160	Mindre vel formuldet
9	3,0	1040	132	5,0	10,6	1,476	1,265	353	303	—>—
10	1,1	1014	220	4,3	34,5	1,262	0,313	517	128	Nogenl. vel formuldet
11	2,8	1044	211	4,4	41,5	1,003	0,282	398	112	Mindre vel formuldet
12	1,3	1008	135	4,2	3,6	1,052	0,311	255	76	Vel formuldet

Kovåvassmyren er en lang smal gressmyr beliggende i sydvestre del av Hitra. Plantebestanden er omtrent som for Singsmyren. Prøvene viser at myren er nogenlunde vel formuldet. Askegehalten varierer, men er gjennomgående høi. Kalkinnholdet er temmelig høit og reaksjonen fra pH. ca. 5—5,7. Myren må ansees brukbar til dyrking, og er nu kolonisert av Sør-Trøndelag landbrukselskap.

Hammerstadmyren. Også denne myr er kun nogenlunde vel formuldet, undtagen prøve nr. 3 som kan karakteriseres som vel formuldet. Denne prøve inneholder da også mest kalk. Kalkinnholdet er for øvrig noget mindre i denne myr og pH. ligger på vel 5. Askegehalten er gjennomgående høi. Dybden er tilstrekkelig, og undergrunnen består vesentlig av sand og leir. Myren må ansees brukbar til dyrking. Den må dog kalkes.

Strømsdalsmyren ligger lunt i dalen mellom Elsfjellet i vest og Indre Tverrfjell i øst i den nordre del av Hitra. På myren er det delvis store og meget spredte furutrær. Den nordligste del på 36 m. h. o. h. ligger ca. 2 km. fra bygdevei. Den sydligste del når op til 127 m. h. o. h. Dybdeforholdene er fra 0,5 til over 3 m., mest avmindelig 1,5—2 m. Undergrunnen består av sand, leirholdig sand og for den nordligste og laveste del av leir. Myren består for en mindre del av gressmyr (prøve 7), for øvrig forekommer litt mose, lyng etc. Strømsdalselven rinner gjennom feltet, og avløpsforholdene er gode.

Prøvene fra myren viser at denne kun er nogenlunde vel formuldet, bortsett fra gressmyren (prøve 7) som er vel formuldet. Kalkinnholdet er noget lavt, og reaksjonen sterkt sur. Askegehalten varierer meget. For prøve 3 er det uttatt 2 prøver, en til 1,5 m. dybde og en fra 1,5—3 m. Som det sees øker askegehalten nedover i myren, fra 3,7 til 10,0 %. Kvelstoffinnholdet er også høiere nede i myren enn øverst. Kalkinnholdet er omtrent ens og reaksjonen den samme. Det er sannsynlig at forskjellen i askegehalt og kvelstoffinnhold beror på at øverst forekommer en del uomdannet og mindre omdannet mose. Lengere nede i myren er denne omdannet så det er dannet brenntorv.

Også denne myr må ansees brukbar til dyrking. Den må dog kalkes godt og til dels sandkjøres.

Myrer på Fosenhalvøen.

På Fosenhalvøen er det undersøkt to myrrealer: *Momyrene* på grensen mellom Å og Roan herreder og Breilimyri i Leksvik herred. Analyser av prøver fra disse to myrer er sammenstillet i tabell 3.

Tabell 3.

Analyser av prøver fra Momyrene i Å og Roan og Breilmyr i Leksvik herred.

Nr.	Litervekt gram		I vannfri jord				Innhold pr. da. til 20 cm. dyp			Anmerkning			
	rå	luft-tørr	Aske 0/0	N. 0/0	P ₂ O ₅ 0/0	K ₂ O 0/0	CaO 0/0	N. kg.	P ₂ O ₅ kg.		CaO kg.		
<i>Momyrene.</i>													
1	Tjernmyren	855	147	8,65	1,638	0,079	0,035	0,294	427	21	9	76	Nogenl. vel form.
2	—>—	870	164	15,68	2,016	0,137	0,018	0,562	598	41	5	167	—>—
3	—>—	900	154	12,81	2,254	0,119	0,041	0,763	622	33	11	211	—>—
4	Langmyren	943	147	9,42	1,830	0,107	0,040	0,490	492	29	11	132	—>—
5	Perenget	914	158	10,83	2,189	0,161	0,056	0,323	617	46	16	91	Mindre vel form.
6	Perengholtan	987	169	6,45	2,089	0,103	0,030	0,329	635	31	9	100	—>—
7	Langdalen	915	162	9,17	2,024	0,108	0,021	0,555	591	31	6	162	Nogenl. vel form.
8	Fiskbekken	839	168	14,95	1,735	0,040	0,059	0,200	525	12	18	60	Mindre vel form.
9	Hestnesmyr	920	164	13,32	2,058	0,116	0,049	0,521	616	35	15	156	Nogenl. vel form.
10	Luneseter	930	154	9,59	2,289	0,223	0,043	0,391	613	60	11	105	—>—
11	—>—	760	182	13,69	2,285	0,131	0,096	0,623	684	39	29	186	—>—
12	Halvstakkmyr	750	132	14,96	1,497	0,093	0,057	0,480	349	22	13	112	Vel form.
13	Lunmyrene	1025	138	15,09	1,452	0,100	0,059	0,414	359	25	15	102	Nogenl. vel form.
<i>Breilmyr.</i>													
1	Breilmyr (s.v. del)	1000	215	30,1	1,357	0,135	0,079	0,311	537	53	31	123	Vel form.
2	—>— (n.ø. del)	990	220	14,7	1,687	0,145	0,028	0,168	521	45	9	522	—>—
3	Rotamy (s.v. del)	1000	270	41,1	1,490	0,205	0,131	0,486	746	103	65	244	Nogenl. vel form.
4	—>— (ø.bygdveie)	1015	155	6,9	1,890	0,149	0,030	0,345	512	41	8	94	Vel form.
5	—>—	800	144	20,3	2,062	0,231	0,070	0,655	539	60	18	171	Nogenl. vel form.
6	Stormyren	1002	244	48,9	1,084	0,144	0,161	0,264	496	66	74	121	Leirholdig myr

Momyrene består for det meste av nogenlunde vel formuldet gressmyr (starrmyr). På flere steder er det brenntorv av god kvalitet. Størrelsen av myren er 6283 da. H. o. h. ca. 250—300 m. Dybden varierer fra 0,3—2,5 m., vanligvis 0,7—1,0 m. Undergrunnen består vesentlig av sand og grus, ofte blandet med leir. Analysene viser at innholdet av mineralske bestanddele er nogenlunde jevnt, men ikke særlig høit. Kvelstoffinnholdet er middels, og innholdet av fosforsyre og kali er som vanlig for myr lite. Kalkinnholdet er i minste laget som dyrkingsjord betraktet. Feltet er nu kolonisert av Sør-Trøndelag landbrukselskap, og det er med bistand av Ny Jord lagt vei over feltet.

Breilimy og *Rotamy* har i følge analysene en høi askegehalt, kvelstoffinnholdet er middels, innholdet av fosforsyre er temmelig lite, og av kali til dels meget lite. Kalkinnholdet veksler noget og er til dels ganske høit. En prøve brenntorvmateriale fra *Rotamy* hadde i vannfri tilstand et askeinnhold 5,4 %, sammenholdningsgrad 1, volumvekt 978 g/kbdm. og en brennverdi på 5516 kalorier.

Myrer i Strinda, Klæbu og på Byneset.

I disse herreder er det undersøkt en rekke mindre myrer, både dyrkingsmyrer, brenntorvmyrer og torvstrømyrer. Aanalysene er sammenstillet i tabell 4—6.

Myrene på Byneset består overveiende av brenntorvmyrer med enkelte torvstrømyrer iblandt. Herredet er fattig på vedskog, så torv (stikktorv) benyttes overalt. Av tabell 5 sees at kvaliteten jevnt over er god. Askegehalten ligger i almindelighet omkring 5 %. Brennverdien er ganske høi og sammenholdningsgraden fra 1—2. Prøve 19 og 20 fra Gaustadmyr viser at askegehalten er litt større nederst i myren, brennverdi og egenvekt avtar og sammenholdningsgraden er dårligere nederst. Her er altså den øverste del av myren best. Ellers forekommer ofte et mere moseholdig lag øverst, mens torven i den nederste del er bedre.

En del av de undersøkte myrer er nu til dels opdyrket. Opdyrkingen foretas helst efter at myren først er avtorvet.

Av torvstrømyrene benyttes en, Høstadmyren, til fabrikkmessig fremstilling av torvstrø.

Myrene i Klæbu består overveiende av torvstrømyrer. De inneholder ofte uformuldet mose helt til bunns. Dybden er ofte ganske stor, op til 5 m. Flere av disse myrer utnyttes til fabrikkmessig fremstilling av torvstrø. Av tabell 6 sees at askegehalten gjennomgående er lav. Vannopsugingsevnen er høist 9,7 (prøve 4 fra Lille Lyseklettmyr), hvilket må ansees for nogenlunde tilfredsstillende. Flere av disse myrer er forholdsvis små, men i bygdens østende, i Nordmarkens almenning, ligger et stort sammenhengede myrareal, *Høisjøla*, stør-

relse 2140 da. og h. o. h. 240—275 m. Av tabell 4 sees at denne for en stor del består av vel formuldet myr. Den er forholdsvis grunn med for det meste sand og sandblandet leir som undergrunn. Askeinnholdet varierer en del, men er oftest noget lavt som dyrkingsjord betraktet, kvelstoffinnholdet er gjennomgående høit. Fosforsyre- og særlig kaliinnholdet er lite, men kalkinnholdet er gjennomgående høit. For en del av prøvene vil kalking neppe behøves. Myren vil egne sig godt til opdyrking. Det er også arbeidet adskillig med dette spørsmål, men de uklare eiendomsforhold har iallfall foreløbig forhindret en samlet kolonisasjon.

De undersøkte myrer i Strinda viser sig å bestå av kalkrik, vel formuldet myr som egner sig til opdyrking.

Myrer i Nord-Trøndelag.

I Nord-Trøndelag omkring vannet Lømsen i herredene Beitstaden, Egge og Stod samt i Snåsa er der undersøkt en rekke myrer. Analysene av disse er sammenstillet i tabell 7.

Av myrene omkring Lømsenvannet består Melhusmyren, Røseggmyren og Oksåsmyren av vel formuldet gressmyr. De er særlig rike på mineralske bestanddeler, innholdet av fosforsyre og kali er også gjennomgående høit og kalkinnholdet er særlig høit — reaksjonen svinger omkring nøytral. Disse myrer vil egne sig godt til opdyrking. Dyrstadmyren derimot består hovedsakelig av litt formuldet mosemyr, kalkfattig, med sterk sur reaksjon og utpreget fattig på fosforsyre og kali. Denne myr egner sig mindre godt til opdyrking og må for tilfelle kalkes.

Myrene på østsiden av Snåsavannet, i Snåsa, består med undtagelse av Slåtten av temmelig utpreget mosemyrer, kalkfattige og med sterk sur reaksjon (pH omkring 4). Kvelstoffinnholdet og askeinnholdet er også gjennomgående lavt. Nogen av disse myrer er brukbare som torvstrømyrer. To prøver ferdig torvstrø fra Jørstadmyren og Ryggvollmyr hadde en vannopsugingsevne på henholdsvis 9,1 og 15,5 beregnet på torvstrø med 20 % vanninnhold. Askeinnholdet utgjorde 1,4 og 1,2 %. Ingen av disse myrer egner sig til dyrking. Derimot er Slåttenmyren, beliggende litt nord for Jørstad jernbanestasjon, godt skikket til dyrking. Den har et temmelig høit askeinnhold, kvelstoffinnholdet er også høit og kalkinnholdet særlig høit — reaksjonen er næsten nøytral (pH fra 6,4—6,9). Myren er nu kolonisert av Nord-Trøndelag landbrukselskap.

Tabell 4. Analyser av prøver av dyrkingsmyr fra Klæbu, Strinda og Byneset.

Nr.	Fra	Dybde m.	I vannfri jord					Innhold pr. da. til 20 cm. dyp			Anmerkning	
			Aske 0/0	N. 0/0	P ₂ O ₅ 0/0	K ₂ O 0/0	CaO 0/0	N. kg.	P ₂ O ₅ kg.	K ₂ O kg.		CaO kg.
1	Store Lysklettmyr	3,2	5,0	1,449	0,140	0,074	0,297	507	49	26	104	Nogenl. vel form.
2	Sellesmyr, Klæbu	0,5	25,4	2,812	0,228	0,125	2,037	967	78	43	700	—»—
3	Osmyren	0,2	23,8	1,689	0,257	0,139	0,846	603	91	50	302	—»—
4	Store Tulluan,	0,5	7,1	2,341	0,180	0,015	2,752	544	42	4	639	—»—
5	Skjermyren,	1,3	68,7	0,744	0,193	0,329	0,397	—	—	—	—	Leirblandet myr
6	Lille Tulluan,	0,8	76,6	0,577	0,219	0,298	0,368	—	—	—	—	—»—
7	Høisjøla	1,9	58,7	0,858	0,136	0,128	0,168	—	—	—	—	Vel form. Sandbl.
8	—»—	1,2	9,5	2,036	0,156	0,021	1,010	—	—	—	—	Vel form.
9	—»—	3,0	3,6	0,868	0,080	0,012	0,487	—	—	—	—	Dårlig form.
10	—»—	0,5	10,3	1,935	0,124	0,071	0,521	671	43	25	181	Vel form.
11	—»—	1,5	1,9	1,558	0,119	0,020	0,264	464	35	3	79	Mindre vel form.
12	—»—	1,9	3,1	1,927	0,256	0,009	0,633	—	—	—	—	Vel form.
13	—»—	2,5	26,5	1,334	0,261	0,009	0,962	—	—	—	—	Nogenl. vel form.
14	—»—	1,1	2,7	1,725	0,143	0,094	0,751	—	—	—	—	Mindre vel form.
15	—»—	1,1	3,8	2,261	0,174	0,049	1,000	—	—	—	—	Nogenl. vel form.
16	—»—	1,4	13,6	2,033	0,424	0,031	2,209	—	—	—	—	—»—
17	—»—	2,2	4,0	1,898	0,162	0,043	0,145	—	—	—	—	—»—
18	—»—	0,8	2,6	1,986	0,159	0,033	0,062	—	—	—	—	Mindre vel form.
19	—»—	2,0	5,9	1,969	0,183	0,038	0,046	—	—	—	—	Vel form.
20	—»—	2,1	6,0	2,813	0,112	0,031	1,473	—	—	—	—	Nogenl. vel form.
21	—»—	2,8	6,8	2,140	0,144	0,050	0,739	—	—	—	—	Mindre vel form.
22	—»—	2,0	4,9	2,282	0,157	0,018	0,827	—	—	—	—	Vel form.
23	—»—	1,0	13,5	2,607	0,247	0,100	1,340	—	—	—	—	—»—

24	—»—	»	—	8,8	1,703	0,117	0,035	0,414	—	—	—	Nogenl. vel form.
25	—»—	»	1,8	4,3	2,089	0,183	0,122	0,656	—	—	—	Mindre vel form.
26	—»—	»	1,0	1,5	1,440	0,110	0,016	0,036	—	—	—	Nogenl. vel form.
27	—»—	»	1,1	18,5	1,878	0,188	0,049	1,087	—	—	—	Vel form.
28	—»—	»	1,3	6,4	2,488	0,201	0,079	0,502	—	—	—	—»—
29	—»—	»	2,8	4,8	1,532	0,302	0,048	2,289	—	—	—	—»—
30	—»—	»	1,0	2,4	0,973	0,154	0,037	1,070	—	—	—	—»—
31	—»—	»	2,4	16,0	0,918	0,116	0,067	0,508	—	—	—	Mindre v. f. 1-2,4 m.
32	Høstadsmyr,	Eyneset	2,5	28,7	1,558	0,201	0,292	0,814	—	—	—	Leir- og sandbl.
33	—»—	»	0,7	33,1	2,111	0,234	0,136	1,937	—	—	—	Mindre vel form.
34	Gaustadmyr,	»	0,6	28,4	1,304	0,107	0,264	1,113	—	—	—	Tidligere avtorvet
35	Røstadvollmyr,	Strinda..	—	—	7,4	1,605	0,093	0,006	1,374	394	23	1	M. v. f. Nydyrket
36	Digremyren	»	..	—	32,2	2,168	0,134	0,060	1,057	771	48	21	Vel form.
37	Slåttemyren,	»	..	—	23,4	1,332	0,086	0,041	1,086	539	28	13	—»—
39	—»—	»	..	—	30,8	2,110	0,104	0,020	1,836	732	66	10	—»—

Tabell 5.

Analyser av brenntormateriale fra Klæbu og Byneset.

Nr.	Fra	Dybde m.	I vannfritt stoff				Liter- vekt g.	Sammen- holdings- grad	Anmerkning
			Aske 0/0	N. %	Brenn- verdi cal.				
1	Store Lysklettmyr, Klæbu	2,5	4,3	0,729	5474	471	2		
2	Torven myr »	5,0	13,5	2,213	5124	610	1,5		
3	Sellesmyren »	0,3	14,6	1,681	4844	884	1		
4	Grenstad myr »	4,2	1,8	0,738	5264	395	2		
5	Tanem myr »	5,0	4,7	0,801	5124	500	2		
6	Store Tulluan »	5,0	2,7	1,597	5614	609	1,5		
7	—»—»	3,0	1,9	0,891	5362	504	2		
8	Høgmyren, Byneset	5,1	18,0	1,187	4620	468	2		
9	Gulosmyren »	3,5	9,5	1,317	5068	454	2		
10	—»—»	3,0	4,4	1,194	5208	529	2		
11	Høstadmyr »	2,8	4,1	1,669	5194	700	1,5		
12	—»—»	4,5	6,4	1,301	5432	640	1,5		
13	—»—»	4,0	28,1	1,551	4200	1049	1,5		
14	—»—»	2,8	5,2	1,279	5376	934	1		
15	—»—»	2,5	5,4	1,151	5110	497	2		
16	Graneggmyr »	1,5	15,1	1,418	4620	572	1,5		
17	Langlomyr »	1,5	9,2	1,538	5180	928	1,5		
18	—»—»	2,5	15,9	1,295	4900	510	2		
19	Gaustadmyr »	2,5	5,2	1,181	5278	451	2	Fra 1—2,5 m.	
20	—»—»	1,0	4,3	1,672	5432	475	1,5	Fra 0—1 m.	
21	—»—»	3,5	4,5	1,450	5250	639	1		

Tabell 6. *Analysar av torvstrømmateriale fra Klæbu og Byneset.*

Nr.	Fra	Dybde m.	I vannfritt stoff		Vannopsug- ningsevne beregnet på 20 0/0's vanninnhold	Anmerking
			Aske 0/0	N 0/0		
1	Sneeggmyr, Klæbu	3,0	6,9	1,368	3,4	Mindre uform. Sphagnum
2	Store Lysklettmyr	5,0	6,2	0,993	7,0	Hoveds. uform. »
3	Lille Lysklettmyr	2,0	2,5	0,603	7,5	» »
4	—»—	5,0	2,9	0,803	9,7	» »
5	Osmyren	2,0	2,7	0,958	4,1	Delvis uform. »
6	Grenstadmyren	2,5	2,4	0,929	2,5	Litt uform. »
7	Store Tulluan myr	3,0	1,9	0,899	3,5	» »
8	Høstadmyren, Byneset	2,5	2,6	1,227	4,3	En del uform. »
9	—»—	2,0	5,6	0,876	5,3	Hoveds. uform. »
10	Gaustadmyren	3,1	3,3	1,050	5,6	» »

Tabell 7.

Analysar av prøver fra myrene

Nr.	Fra	Dybde m.	Litervekt		pH.	I vannfri jord		
			rå g.	luft- tørr g.		Aske 0/0	N. 0/0	P ₂ O ₅ 0/0
1	Melhusmyren, Lømsen	—	1108	467	—	77,3	0,680	0,169
2	Røseggmyren	»	1032	375	—	74,8	0,699	0,141
3	—»—	»	990	212	—	53,2	1,261	0,123
4	Oksåsmyr	»	1070	329	—	56,8	1,390	0,181
5	—»—	»	1152	404	—	73,0	0,678	0,126
6	—»—	»	1097	392	—	68,2	1,044	0,177
7	—»—	»	1000	170	—	32,4	1,880	0,131
8	Dyrstadmyr	»	500	96	—	15,8	1,697	0,174
9	Slåttan, Snåsa	1,0	1008	194	6,9	14,7	2,471	—
10	—»—	»	0,8	1018	189	6,4	15,3	2,654
11	—»—	»	0,7	1036	205	6,5	17,6	2,735
12	—»—	»	0,9	1060	280	6,5	21,4	2,460
13	—»—	»	0,5	1087	282	6,6	27,9	1,650
14	Jørstadmyren	»	2,9	1087	140	4,1	3,7	1,650
15	—»—	»	3,0	952	136	4,3	7,7	1,597
16	Aglemyr	»	3,9	930	80	4,0	2,2	0,629
17	—»—	»	3,5	900	141	4,2	1,8	0,995
18	Ryggvaldmyr	»	2,5	967	140	4,4	17,0	1,630
19	—»—	»	2,6	977	97	4,1	5,9	0,950
20	—»—	»	1,4	984	125	4,5	3,4	1,554
21	Bomomyr	»	3,2	952	78	4,2	6,2	0,940
22	—»—	»	3,2	1000	85	4,1	13,4	0,884
23	Langmyren	»	0,6	963	295	4,6	46,8	1,391
24	Storgrossmyren	»	0,6	1024	136	4,2	12,5	2,342
25	—»—	»	1,2	1069	256	4,3	40,1	1,398
26	—»—	»	1,9	1107	275	4,2	54,8	1,145
27	—»—	»	0,9	953	115	4,0	13,9	0,725
28	—»—	»	0,8	1033	167	4,3	10,2	2,106
29	Lillegrossmyr	»	3,2	946	133	4,0	4,1	1,145
30	Brænmyren	»	3,6	985	128	4,0	1,8	0,784
31	Murbrekkmyr	»	1,0	976	165	4,0	3,6	1,055
32	Horjemyr	»	1,6	1144	428	4,6	61,4	0,946
33	Jemsmyr	»	3,0	950	132	4,1	6,7	0,838
34	Hafelmyr	»	2,8	990	150	4,1	2,8	0,866
35	S. Landsemmyr	»	1,9	1029	133	4,2	2,6	1,159
36	N. Landsemmyr	»	2,5	973	116	4,2	2,6	1,426

omkring Lømsen og i Snåsa.

I vannfri jord		Innhold pr. da. til 20 cm. dyp				Anmerkning
K ₂ O %	CaO %	N. kg.	P ₂ O ₅ kg.	K ₂ O kg.	CaO kg.	
0,208	2,416	612	152	187	2174	Vel form. Leir og sandbl.
0,159	1,083	503	101	114	778	—>— Sandbl.
0,220	2,490	489	47	85	965	Nogenl. vel form.
0,171	1,455	883	115	109	924	—>— Leirbl.
0,419	1,472	523	97	323	1135	—>— Sterkt leirbl.
0,306	1,218	773	131	227	902	Vel form. Leirbl.
0,160	2,867	568	39	48	879	Gressmyr øverst, mose nederst
0,248	0,743	286	29	42	125	Lite form. Meget mose.
—	4,421	848	—	—	1517	Nogenl. vel form.
—	3,043	888	—	—	1058	—>—
—	4,381	996	—	—	1595	—>—
—	5,260	1206	—	—	2579	—>—
—	3,484	828	—	—	1748	—>—
—	0,170	412	—	—	43	—>— Mose øverst
—	0,601	389	—	—	146	Ikke form. Meget mose.
—	0,377	88	—	—	53	—>— —>—
—	0,500	247	—	—	124	Dårlig form. —>—
—	0,842	406	—	—	209	Nogenl. vel form.
—	0,301	162	—	—	51	Dårlig form.
—	0,492	341	—	—	108	—>—
—	0,365	128	—	—	50	—>—
—	0,275	133	—	—	41	Ikke form. Nærm. torvstrø.
—	0,351	760	—	—	192	—>—
—	0,061	574	—	—	15	Dårlig form.
—	0,114	667	—	—	54	Nogenl. vel form.
—	0,196	596	—	—	102	Mindre vel form.
—	0,123	150	—	—	27	Ikke form.
—	0,343	636	—	—	104	Mindre vel form.
—	0,156	274	—	—	37	Ikke form.
—	0,176	181	—	—	40	—>—
—	0,103	312	—	—	30	—>—
—	0,310	785	—	—	247	Nogenl. vel form.
—	0,255	199	—	—	60	Ikke form.
—	0,225	231	—	—	60	Dårlig form.
—	0,257	273	—	—	65	Mindre vel form.
—	0,274	294	—	—	57	Dårlig form.

Tabell 8. Oversikt over kartleggingsarbeider utført av Trøndelagens Myrselskap i 1925—1932.

Myr	Måle- stokk	Ekvidi- stanse m.	Kartlagte arealer av				Totalareal da.
			Myr da.	Skog og fastmark da.	Berg og rabb da.	Vann da.	
Skomfossørene, Sings- og Hav- myrene, Hitra	1 : 5000	1	11083	34	15454	1692	28263
Strømsdalsmyrene, Hitra	1 : 2000	1	1197	1480,8	—	—	2677,8
Hammerstadmyr »	1 : 2000	1	962,3	—	495,8	—	1458,1
Kovavassmyr »	1 : 2000	1	176,6	—	—	—	176,6
Momyrene, Å og Roan	1 : 5000	5	5833	3378	450	443	10104
Brellimy, Leksvik	1 : 2000	1	289	286	—	—	575
Div. mindre myrer, Leksvik ..	1 : 1000	1	420	—	—	—	420
Høgmyren, Byneset	1 : 2000	1	100	—	—	—	100
Gulosmyr »	1 : 2000	1	166	—	—	—	166
Langlomyr »	1 : 2000	1	84	—	—	—	84
Graneggmyr »	1 : 2000	1	135	—	—	—	135
Gaustadmyr »	1 : 2000	2	970	—	—	—	970
Høstadmyr »	1 : 4000	4	3330	—	—	—	3330
Høisjøla Klæbu	1 : 5000	5	2056	2260	—	—	4316
Bostadmyr »	1 : 2000	1	125	—	—	—	125
Stormyr »	1 : 2000	1	58	—	—	—	58
Sellesmyr »	1 : 1000	1	24	—	—	—	24
Torvenmyr »	1 : 2000	1	96	—	—	—	96
Tulluan myr »	1 : 5000	5	443	—	—	—	443
Tannemyr »	1 : 2000	1	82	—	—	—	82
Store Lysklettmyr »	1 : 5000	2,5	400	—	—	—	400

Lille Lysklettmyr »	1 : 2000	1	50	—	—	—	50				
Grendstadmyr »	1 : 2000	1	112	—	—	—	112				
Osenmyr »	1 : 1000	1	22,5	—	—	—	22,5				
Sneeggmyr »	1 : 2000	1	81	—	—	—	81				
Slåttmyr, Strinda ..	1 : 2000	1	193,2	12	—	1,5	206,7				
Div. mindre myrer, Strinda ..	1 : 1000	1	300	—	—	—	300				
Myrer ved Lømsems ..	1 : 2000	1	1432,6	740,6	—	—	2173,2				
Slåttan, Snåsa ..	1 : 2000	1	220	477	—	—	697				
Lille Slåttan »	1 : 2000	1	26	—	—	—	26				
Jørstadmyren »	1 : 2000	1	185	—	—	—	185				
Storgrossmyren »	1 : 5000	1	1091,5	475,5	—	—	1567				
Lille Grossmyren »	1 : 2000	1	127	—	—	—	127				
Brennmyren »	1 : 5000	1	876,5	51,5	—	—	928				
Murbrekmyren »	1 : 2000	1	581,5	79,5	—	—	661				
Langmyren »	1 : 2000	1	16	131	—	—	147				
Bomomyren »	1 : 2000	1	357,7	70,6	—	—	428,3				
Ryggvoldmyren »	1 : 5000	1	1072	710	—	—	1782				
Aglemyren »	1 : 2000	1	212,5	28,5	—	—	241,0				
Landsemmyren »	1 : 5000	1	2263	1508	—	—	3771				
Semsmyrene »	1 : 5000	1	523	307,5	—	—	830,5				
Hørjemmyren »	1 : 2000	1	190	—	—	—	190				
Hafelmyren »	1 : 2000	1	658,4	223,8	—	—	882,2				
Tilsammen							38621,3	12254,3	16399,8	2136,5	69411,9

Alt i alt er der således i årene 1925—32 kartlagt 69411,9 da.

Kartleggingen er utført av dir. Håkon O. Christiansen og i de siste år av tekniker Løvlie.

Som det fremgår av de foran refererte undersøkelser over myrforekomster i Trøndelag, er de undersøkte myrer fordelt over et stort område, fra sjødistriktene i vest og innover til Snåsa i øst. Av undersøkelsene fremgår at i de indre distrikter er torvstrømyrer det mest almindelige. Dette er tilfelle både i Snåsa og i Klæbu. Torvstrømyrene kan være mere eller mindre og til dels kun meget lite omdannet. Ofte finner man mosetuer utover myrene, hvilket viser at de klimatiske forhold fremdeles ligger til rette for dannelse av mosemyr. På enkelte steder i de indre distrikter finnes også gressmyr, rik på plantenæringsstoffer, særlig kalk. Dette beror sannsynligvis på mere lokale forekomster av bergarter rike på kalksten. På flere steder innover langs Trondheimsfjorden forekommer kalkstensbrudd, og også i fjellene på vestsiden av Snåsavannet er det en del forekomster. Det er sannsynlig at det er utvaskingsprodukter fra disse områder som er årsak til dannelsen av de kalkrike gressmyrer inne ved Snåsavannet. Noget av det samme har man også for Høisjøla i Klæbu. Også denne myr er mere kalkholdig enn torvstrømyrene.

Gode brenntorvmyrer finnes ikke i de indre distrikter. Men på Byneset og ute i sjødistriktene finnes store mengder brenntorv av god kvalitet. De undersøkte myrer på Hitra tør man ta som typiske myrer for sjødistriktene, iallfall her i Trøndelag. Disse myrer er oftest gressmyrer med mere eller mindre innslag av mose og lyngarter. Av plantebestanden dominerer bjørnskjegg. Dette gir en myr som formulder noget sent. Bergarten derute, dioritt, gir ved sin forvitring et næringsfattig jordsmonn som inneholder forholdsvis lite kalk. Som dyrkingsjord betraktet er derfor ikke myrrealene ute i sjødistriktene av de beste som finnes, men de er heller ikke av de dårligste. Ved kalking og eventuell gruskjøring skulde det la sig gjøre å få dem godt brukbare.

Det er ute i sjødistriktene behov for dyrkingsjord, og da får man bruke den jord man har. Det vilde dog være av adskillig betydning om det kunde anlegges en del forsøksfelter på jord av denne art. Bureising på myr er ikke alltid så enkel en sak, derfor vilde det være heldig om man ved forsøk kunde bli klar over på hvilke måter vanskelighetene best kunde overvinnes.